

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

ID 4346

Шифр, назва спеціальності та освітній рівень	071 Облік і оподаткування (бакалавр)	Назва освітньої програми	Діджитал-облік та консалтинг (2024)
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова викладання	Українська
Факультет	Факультет економіки та менеджменту (ФЕМ)	Кафедра	Каф. бухгалтерського обліку та аудиту (ОА)

Викладач/викладачі

Білоус Ольга Степанівна, канд. екон. наук, доцент, доцент, [профіль на порталі "Науковці TNTU"](#)

Загальна інформація про дисципліну

Мета курсу	Формування теоретичних знань з основ бухгалтерського обліку, економічного аналізу, аудиту та оподаткування; їх історичного розвитку, місця і ролі в системі управління; ознайомити з організаційними основами бухгалтерського обліку і контролю, основами здійснення аудиторських перевірок; історією становлення та перспективами розвитку податкової системи, організацією податкових розрахунків господарськими суб'єктами та податкового контролю.
Формат курсу	Змішаний – курс, що передбачає проведення лекцій, практичних занять та консультацій для кращого розуміння викладеного матеріалу і має супровід в електронному навчальному курсі системи A-Tutor, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.
Компетентності ОП	ІНТ. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов. ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій. ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності
Програмні результати навчання з ОП	ПРО2. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств. ПРО3. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.
Обсяг курсу	Очна (денна) форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS – 7; лекції – 50 год.; практичні заняття – 34 год.; самостійна робота – 126 год.; Заочна форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS – 7; лекції – 16 год.; практичні заняття – 8 год.; самостійна робота – 186 год.;
Ознаки курсу	Рік навчання – 1; семестр – 1-2; Обов'язкова (для здобувачів інших ОП може бути вибірковою) дисципліна; кількість модулів – 4;
Форма контролю	Поточний контроль: опитування. реферати. презентації. тестування Підсумковий контроль: залік, 1 семестр Підсумковий контроль: екзамен, 2 семестр
Компетентності та дисципліни, що є передумовою для вивчення	Компетентності: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність працювати в команді; здатність працювати автономно; здатність бути критичним та самокритичним; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Лекційний курс	Годин	
	ОФЗО	ЗФЗО
Лекції 1-3. Тема 1. Бухгалтерський облік як практична діяльність		
1.1. Еволюція професії «Бухгалтер». Сучасна бухгалтерія та сучасний бухгалтер в Україні		
1.2. Розвиток облікової думки та національна система бухгалтерського обліку і звітності.	6	2
1.3. бухгалтерська професія, її майбутнє, специфіка професії.		
1.4. Особисті якості бухгалтера та правила професійної етики бухгалтерів.		
Лекції 4-6. Тема 2. Історія розвитку бухгалтерського обліку		
2.1. Розвиток господарського обліку та подвійної бухгалтерії в Європі.	6	2
2.2. Розвиток бухгалтерського обліку в Україні		
2.3. Напрями вдосконалення бухгалтерського обліку в сучасний період		
Лекції 7-8. Тема 3. Принципи та основні засади оволодіння професією бухгалтера, аудитора та аналітика.		
3.1. Психологічні основи розумової діяльності, динаміка працездатності	4	1
3.2. Навички та вміння		
3.3. Процеси переробки інформації людиною.		
Лекції 9-10. Тема 4. Раціоналізація праці та зниження витрат робочого часу в обліковому процесі.		
4.1. Поняття та основні елементи організації праці.	4	1
4.2. Розробка раціональних форм розподілу праці		
4.3. Покращення організації та обслуговування робочих місць		
Лекції 11-12. Тема 5. Ергономічні проблеми підвищення продуктивності праці та вимоги до працівників бухгалтерії		
5.1. Поняття про ергономіку. Ергономічний аналіз діяльності.	4	1
5.2. Сучасні вимоги та підбір кадрів бухгалтерії		
Лекції 13-16. Тема 6. Організація бухгалтерського обліку і контролю в Україні		
6.1. Бухгалтерський облік: сутність, значення, стандарти.		
6.2. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні	8	3
6.3. Класифікація видів обліку		
6.4. Облікова політика підприємства		
6.5. Контроль як функція управління		
Лекції 17-19. Тема 7. Аналіз господарської діяльності		
7.1. Роль економічного аналізу за ринкових відносин		
7.2. Історія та перспективи розвитку економічного аналізу	6	2
7.3. Мета, завдання та основні категорії економічного аналізу		
7.4. Організація аналітичної роботи суб'єкта господарювання		
Лекції 20-22. Тема 8. Організація аудиту в Україні		
8.1. Історія розвитку аудиту		
8.2. Передумови виникнення аудиту, становлення та розвиток аудиту в Україні	6	2

Базова література:

1. Атамас П.Й, Лисиченко О.О., Атамас О.П. Фінансовий облік: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 356 с.
2. Бухгалтерський облік : навчальний посібник / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. – 388 с.
3. Верига Ю. (2021) Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2021. 520 с.
4. Гузь Д.О. Курс лекцій з навчальної дисципліни "Вступ у спеціальність". ОНЕУ, Одеса. 2020. 75 с.
5. Крисоватий А.І., Панасюк В.М., Мельничук І.В. Основи обліку і оподаткування: підручник (е-видання). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 565 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48317>
6. Кулинич М. Б., Скорук О. В. К-90 Професійна етика бухгалтера, аудитора та податківця: конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 113 с.
7. Островерха Р. Е. Організація обліку: Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2019. 568 с.
8. Плаксієнко В.Я. Облік, оподаткування та аудит: навч. посіб. К. : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 509 с.
9. Плиса В.Й., Плиса З.П. Бухгалтерський облік: навч. посіб. К. : Каравела, 2019. 560 с.
10. Податкова система: навч. посіб. / [Волохова І.С., Дубовик О.Ю., Слатвінська М.О. та ін.]; за заг. ред. І.С. Волохової, О.Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/Podatкова-systema-navchal-nyu-posibnyk.pdf>
11. Теорія економічного аналізу: навчальний посібник /О. Непочатенко, С. Соколюк. К.: Центр навчальної і практичної літератури. К.: 2019. 272 с.

Додаткова література:

12. Александрова М.М., Довгалюк В.В. Пріоритети підвищення податкового контролю в Україні. Економічний простір. 2021. № 171. URL: <http://www.prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/923>
13. Алексеєнко І. Історія професії бухгалтера. Головбух: платформа бухгалтерія. URL: <https://buhplatforma.com.ua/article/8749-storya-profes-buhgaltera>
14. Білоус О., Хотенко О. Реформування сфери оподаткування в Україні в умовах набуття Україною членства в Європейському союзі. Розвиток соціально-економічних систем в геоекономічному просторі: Збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 15-16 грудня, 2022 р.). Тернопіль, ФОП Паляниця В.А., 2022. С. 143-144. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/39617>
15. Білоус О. Наукові дослідження у галузі бухгалтерського обліку. Розвиток соціально-економічних систем в геоекономічному просторі: Збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 9 травня, 2023 р.). Тернопіль, ФОП Паляниця В.А., 2023. С. 55-56. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/41169>
16. Білоус О., Кундеус О. Трансформація бухгалтерського обліку в умовах цифрової економіки. Галицький економічний вісник. 2023. № 4 (83). С. 56-61.
17. Білоус О. Введення в спеціальність: методичний аспект. Розвиток соціально-економічних систем в геоекономічному просторі: Збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 22-23 травня, 2024 р.). Тернопіль, ФОП Паляниця В.А., 2024. С. 66-67. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/45124>
18. Білоус О. Облік і оподаткування: історичний аспект / Розвиток соціально-економічних систем в геоекономічному просторі»: монографія /за ред.. С. Співака. Тернопіль, ФОП Паляниця В. А., 2024. С. 7-16.
19. Задерака Н.М. Труш І.В. Цифрова грамотність як показник професійності сучасного бухгалтера. Всеукраїнська науково-практична конференція. 2.12.2021. К.: 2021. С. 54-58.
20. Журавель Г., Шинкарик М., Питель С. Бухгалтерський облік – складова практичної економічної теорії. Вісник економіки. 2023. № 1. URL: <http://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/1449/0>
21. Кундря-Висоцька О.П., Вагнер І.М., Демко І.І. Іманентна філософія сучасного обліку в контексті поглиблення сутності його предмета. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики. 2022. № 1 (42). С. 145-153.
22. Лега О.В. Професія «бухгалтер»: від минулого до вимог сучасності. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2020. Т. 30 (69). № 4. С. 139-145.
23. Пухальський В.В. Теоретичні аспекти податкового контролю. Молодий вчений. 2022. № 1 (101). С. 32-36.
24. Розвиток бухгалтерського обліку та оподаткування в Україні: монографія / Сторожук Т.М., Занько Б.М., Колісник О.П. та ін.; за заг. ред. Т.М. Сторожук. – Ірпінь: УДФСУ, 2021. – 256 с.
25. Стахів І., Стасюк О. Історія формування бухгалтерського обліку в рамках нормативної теорії. Економіка та суспільство. 2022. № 44. URL:

<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1869>

26. Ямборко Г.А. Професійне забезпечення розвитку обліку: етика і мораль бухгалтера. Облік і фінанси АПК: освітній портал. URL: <https://magazine.faaf.org.ua/profesiynе-zabezpechennya-rozvitku-obliku-etika-i-moral-buhgaltera.html>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. ЕНК Основи обліку і оподаткування ID: 4346
2. <http://www.economics.in.ua>-Економічна бібліотека
3. <http://pravo.com.ua>- Законодавство України

Методичне забезпечення:

1. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Основи обліку і оподаткування» для студентів 1-го курсу денної та заочної форм навчання спеціальності 071 «Облік та оподаткування»/ О.С.Білоус, Тернопіль:ТНТУ ім.І.Пулюя,2021,43с.
2. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи з дисципліни «Основи обліку і оподаткування» для студентів 1-го курсу денної та заочної форм навчання спеціальності 071 «Облік та оподаткування»/ О.С.Білоус, Тернопіль:ТНТУ ім.І.Пулюя,2021,37с.
3. Методичні рекомендації для практичних занять з навчальної дисципліни "Основи обліку і оподаткування" для здобувачів першого(бакалаврського) рівня за освітньо - професійною програмою "Діджитал - облік і консалтинг" спеціальності 071"Облік і оподаткування" усіх форм навчання/укл. Білоус О.С., - Тернопіль ТНТУ ім.І.Пулюя,2024. - 36 с.

Політики курсу

Політика контролю

Використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: пот опитування; тестування; виконання індивідуальних завдань та презентацій; оцінювання результатів виконаних самостійних робіт; бесіди та обговорення проблемних питань; дискусії; індивідуальні консультації; екзамен. Можливий ректорський контроль.

Політика щодо консультування

Консультації при вивченні дисципліни проводяться згідно затвердженого на кафедрі ОА. Консультування передбачено як форма очно ,так і з використанням ресурсів електронного навчального курсу у середовищі електронного навчання університету.

Політика щодо перескладання

Студент має право на повторне складання модульного контролю з метою підвищення рейтингу протягом тижня після складання модульного контролю за графіком. Перескладання екзамену відбувається в терміни, визначені графіком освітнього процесу. Здобувач ВО має право на зарахування результатів навчання здобутих у неформальній чи інформальній освіті.

Політика щодо академічної доброчесності

При складанні усіх видів контролю у середовищі електронного навчання завжди активується система розпізнавання особи, що складає контроль. Усі практичні роботи у ЕНК перевіряються вбудованою системою Антиплагіат. При складанні усіх форм контролю забороняється списування, у тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За наявності поважних причин (наприклад, хвороба, особливі потреби, відрядження, сімейні обставини, участь у програмах академічної мобільності тощо) навчання може здійснюватися за індивідуальним графіком, погодженим з деканом факультету.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують студенти за курс

Семестр 1

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль		Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота			Одна третя від суми балів, набраних здобувачем впродовж семестру		100
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота				
15	20		20	20		25		
№ лекції	Види робіт	К-ть балів	№ лекції	Види робіт	К-ть балів			
Лекція 1-3. Тема 1	Практичне заняття №1	6	Лекція 9-10. Тема 4	Практичне заняття №5	6			
Лекція 4-6. Тема 2	Практичне заняття №2-3	8	Лекція 11-12. Тема 5	Практичне заняття №6	6			
Лекція 7-8. Тема 3	Практичне заняття №4	6	Лекція 13-16. Тема 6	Практичне заняття №7-8	8			

Семестр 2

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль		Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота			Теоретичний курс	Практичне завдання	100
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота				
20	20		15	20		15	10	
№ лекції	Види робіт	К-ть балів	№ лекції	Види робіт	К-ть балів			
Лекція 17-19. Тема 7	Практичне заняття №9-11	10	Лекція 23-24. Тема 9	Практичне заняття №15-16	10			
Лекція 20-22. Тема 8	Практичне заняття №12-14	10	Лекція 25. Тема 10	Практичне заняття №17	10			

Розподіл оцінок

Сума балів за навчальну діяльність	Шкала ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
75-81	C	Добре
67-74	D	Задовільно

60-66	Е	Задовільно
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Затверджено рішенням кафедри ОА, протокол №1 від «30» серпня 2024 року.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми канд. екон. наук, доцент кафедри ОА

Тетяна КОРОЛЮК